

Prywatne Prawo Danych: Pojęcia, Praktyki, Zasady i Polityczność

Dr Przemysław Pałka

Celem projektu jest rzucenie światła na mechanizmy poprzez które prawo prywatne – prawo cywilne, gospodarcze i prywatnie tworzone normy w umowach – przyczyniają się do rozwoju społeczeństwa opartego na danych. Projekt ma głębokie znaczenie teoretyczne – owe mechanizmy nie zostały jeszcze opisane w nauce prawa, tak polskiej jak i anglojęzycznej – jak i praktyczne. Dynamiczny rozwój technologii zbierania i analizowania danych, jak również coraz szersze upowszechnienie urządzeń i usług generujących dane jako „produkt uboczny” np. robienia zakupów, przeglądania Internetu czy poruszania się po mieście, odbiły się głośnym echem w nauce prawa. Prawnicy-akademyści wiele napisali na temat tego jak prawo powinno zareagować na zmiany w technologii, tak by chronić wartości takie jak prywatność, autonomia czy bezpieczeństwo, nie zagrażając zarazem wzrostowi efektywności czy społecznej innowacji. Taka optyka sytuuje prawo jako siłę reakcyjną, która musi odpowiedzieć, „dogonić” zmiany technologiczne odbywające się, rzekomo, bez związku z prawem. Projekt niniejszy przyjmuje odwrotną optykę, stawiając tezę, że prawo prywatne – wraz z czynnikami ekonomicznymi i technologicznymi – jest jedną z sił twórczych, przyczyniających się do powstania społeczeństwa opartego na danych.

By poddać tę hipotezę próbie, projekt szukać będzie odpowiedzi na cztery szczegółowe pytania badawcze. Po pierwsze: jak w dyskursach prawnych, prawniczych i politycznych używane są pojęcia „dane” i „informacja,” oraz jak należy zastąpić te niejasne pojęcia kategorizacjami zwiększającymi siłę opisową języka prawnego i prawniczego? Po drugie: jaka jest treść prywatnie tworzonych norm regulujących stosunki społeczne dotyczące danych, zawartych w regulaminach usług oraz politykach prywatności platform i aplikacji? Po trzecie: jakie zasady prawa prywatnego oraz prawa ochrony danych osobowych są w konflikcie, i w jaki sposób ogólne zasady tego pierwszego legitymizować mogą szeroko zakrojone zbieranie danych o osobach? I po czwarte: które z pytań dotyczących przyszłości norm regulujących społeczeństwo oparte na danych są pytaniami prawniczymi, a które politycznymi?